



## ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ 3. SINIF ÖĞRENCİLERİNE UYGULANAN “YAŞLI BİREYE MULTİDİSİPLİNER YAKLAŞIM MODÜLÜ”NÜN DEĞERLENDİRİLMESİ

### Öz

**Giriş:** Yaşlı nüfusun artması ile birlikte yaşlı sağlığı ile ilgili eğitimler birçok tıp fakültesinin müfredatında yer almaya başlamıştır. Bu makalenin amacı, Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi’nde ilk kez uygulanan “Yaşlı Bireye Multidisipliner Yaklaşım Modülü” ile ilgili öğrenci ve eğitimcilerden alınan geribildirimleri değerlendirmektir.

**Gereç ve Yöntem:** Modül, Haziran 2007’de, 3.sınıf öğrencilerine uygulanmış ve modüle katılan 26 eğitmen ve 163 öğrenciden geribildirimler alınmıştır.

**Bulgular:** Öğrencilerden alınan kapalı uçlu geribildirimlerin ortalaması  $3.8 \pm 0.5$  (5 üzerinden), eğitimcilerden alınan kapalı uçlu geribildirimlerin ortalaması ise  $4.0 \pm 0.5$  bulunmuştur. Eğitimcilerin açık uçlu geribildirimlerinde, modülün yararlı olduğu ifade edilmiş ve bundan sonraki uygulamalar için ek önerilerde bulunulmuştur. Öğrencilerin açık uçlu geribildirimlerinde ise modülün genel olarak yararlı olduğu ancak ders yılı sonunun zamanlama açısından uygun olmadığı belirlenmiştir.

**Sonuç:** İlk kez uygulanan bu modülün olumlu yönleri olduğu kadar geliştirilmesi gereken yönleri de bulunmaktadır ancak böyle bir modülün, her yıl alınacak geribildirimler ışığında geliştirilmesinin yararın hekimleri olarak yetiştirdiğimiz öğrencilerimizin, yaşlı bireylere yaklaşımlarını olumlu yönde etkileyeceği açıktır.

**Anahtar sözcükler:** Yaşlı, Modül, Geribildirim, Tıp eğitimi.

Sevgi ÖZCAN<sup>1</sup>  
Rengin GÜZEL<sup>2</sup>  
Filiz KOÇ<sup>3</sup>  
S. Cansun DEMİR<sup>4</sup>  
Cemil GÖÇMEN<sup>5</sup>  
Ali ÖZEREN<sup>3</sup>  
Hüseyin ÖZEREN<sup>6</sup>  
Ertan KARA<sup>7</sup>  
S. Sadi KURDAK<sup>8</sup>  
Abdi BOZKURT<sup>9</sup>  
Figen DORAN<sup>10</sup>  
Nafiz BOZDEMİR<sup>1</sup>



## EVALUATION OF THE “MULTIDISCIPLINARY APPROACH TO ELDERLY INDIVIDUAL MODULE” WHICH WAS PERFORMED TO THE 3<sup>rd</sup> CLASS MEDICAL STUDENTS AT ÇUKUROVA UNIVERSITY

### ABSTRACT

**Introduction:** By the increase of elderly population, educations on the health of elderly have started to take place in the programs of several medical faculties. The aim of this article is to evaluate students and trainers feedbacks for the “Module of Multidisciplinary Approach to Elderly Individual” which was performed for the first time in Çukurova University Faculty of Medicine.

**Materials and Method:** The module was performed to the 3rd class students in June 2007. Feedbacks were received from 26 trainers and 163 students.

**Results:** The mean of score based on closed ended feedbacks for students was  $3.8 \pm 0.5$  (over 5) and it was  $4.0 \pm 0.5$  for trainers. Open ended feedbacks of trainers indicated that the module was beneficial and suggested additional applications. Open ended feedbacks of the students' indicated that the module was generally useful but end of the school term was not found to be an appropriate time for the application.

**Conclusion:** This firstly performed module has favorable parts as well as parts requiring improvement. However, it is apparent that the approach of the medical students to elderly individuals will be affected positively by the module and this will be improved by the feedbacks every year.

**Key words:** Elderly, Module, Feedback, Medical education.

### İletişim (Correspondance)

Sevgi ÖZCAN  
Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi  
Aile Hekimliği Anabilim Dalı ADANA  
Tlf: 0322 338 60 60  
e-posta: sozcan@cu.edu.tr

Geliş Tarihi: 16/10/2007  
(Received)

Kabul Tarihi: 30/11/2007  
(Accepted)

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi ADANA

- 1 Aile Hekimliği Anabilim Dalı
- 2 Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı
- 3 Nöroloji Anabilim Dalı
- 4 Kadın Hastalıkları ve Doğum Anabilim Dalı
- 5 Farmakoloji Anabilim Dalı
- 6 İç Hastalıkları Anabilim Dalı
- 7 Halk Sağlığı Anabilim Dalı
- 8 Fizyoloji Anabilim Dalı
- 9 Kardiyoloji Anabilim Dalı
- 10 Tıp Eğitimi Anabilim Dalı



## GİRİŞ

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) yaşlılığı; "çevresel faktörlere uyum sağlayabilme yeteneğinin azalması" olarak tanımlamaktadır. Altmış beş yaş ve üzeri nüfus yaşlı sayılmakla birlikte, yaşlı nüfusun toplam içindeki payının düşük (%4-7) olduğu ülkelerde bu sınır 60 yaş olarak kabul edilmektedir. Doğurganlık ve ölüm hızının azalması, koruyucu ve tedavi edici sağlık hizmetlerinin gelişmesiyle birlikte dünya nüfusu hızla yaşlanmaktadır. 1998 yılında %10 olan yaşlı nüfusun toplam nüfus içindeki payının, 2025 yılında %15'e çıkacağı tahmin edilmektedir. Birçok gelişmiş ülkede nüfusun yaşlanması uzun bir sürede gerçekleşirken, bu artışın gelişmekte olan ülkelerde çok daha hızlı olacağı öngörülmektedir (1-4).

Ülkemiz verileri incelendiğinde 65 ve üzeri yaştaki birey oranının dünya ile paralel olarak yıllar içerisinde arttığı görülmektedir (1955'te nüfusun %3.3'ü, 1985'de %4.2'si, 1990'da %4.3'ü, 1997'de %4.7'si, 2000'de %5.6'sı) (4). Aynı yükselme eğilimi doğumda beklenen yaşam süresinde de görülmektedir. 2000 yılında 68 yıl olan doğumda beklenen yaşam süresinin 2010 yılında 71.7 yıl, 2020 yılında ise 73.9 yıl olacağı tahmin edilmektedir.

Yaşlı sağlığı ile ilgili eğitimler birçok tıp fakültesinin müfredatında değişik uygulamalarla yer almaya başlamıştır (9). Bu noktadan hareketle, yarının hekimleri olarak yetiştirdiğimiz öğrencilerimizi, yaşlı bireylerin sağlık sorunları konusunda bilinçlendirmek, yaşlı bireylere yaklaşım konusunda temel değerlendirme yapabilme bilgi ve becerisi kazandırmak amacıyla Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde ilk kez, Haziran 2007'de, 3. sınıflara yönelik "Yaşlı Bireye Multidisipliner Yaklaşım Modülü" (YBMYM) uygulanmıştır.

Bu makalede amaç bu modülün sonunda eğitmenlerden ve öğrencilerden alınan geribildirimler ışığında, modülle ilgili olumlu ve/veya geliştirilmesi gereken yönleri saptamak ve paylaşmaktır.

## GEREÇ VE YÖNTEM

### Katılımcılar

Modüle, 2006-2007 eğitim yılında 3.sınıf öğrencisi olan 163 öğrenci ile 26 eğitmen katılmıştır. Eğitmenlerden dördü tarafından amfi dersleri verilmiştir. Eğitmenler, multidisipliner olarak alfabetik sıraya göre aile hekimliği, anatomi, anestezi ve reanimasyon, dahiliye, dermatoloji, enfeksiyon hastalıkları,

farmakoloji, fiziksel tıp ve rehabilitasyon, fizyoloji, göğüs hastalıkları, halk sağlığı, kadın hastalıkları ve doğum, mikrobiyoloji, nöroloji, nöroşirurji, nükleer tıp, patoloji ve psikiyatri anabilim dallarında görev yapan öğretim üyelerinden oluşturulmuştur.

### Modül Programı

Grupların 14-15 öğrenciden oluşturulduğu ve her grupta iki eğitmenin görev aldığı modül, 11 derslikte, dört tam günde uygulanmış, 5.gün çoktan seçmeli sınav yapılmıştır. "Yaşlıların sosyodemografik özellikleri", "Koruyucu hizmetler", "Bay Bekir Songür (Beslenme)", "Berrak Bilir ne ödünç aldı? (Osteoartrit)", "Leyla Kırılğan nasıl kırıldı?(Osteoporoz)", "Mehmet Bey'e ne oldu? (Demans)" başlıklı altı ayrı senaryo üzerinden interaktif çalışmaların yapıldığı modülde, her günün ortasında, tüm sınıfın katıldığı, sırasıyla "Yaşlıların sosyodemografik özellikleri ve koruyucu hizmetler", "Yaşlı hastada ilaçların farmakokinetiği ve ilaç etkileşimleri", "Terminal dönemdeki birey ve aileye yaklaşım, ölümü karşılamının aşamaları", "Yaşlanma ile cinsel işlev ve genitouriner sistemde oluşan değişiklikler" başlıklı amfi dersleri yapılmıştır. Ayrıca, modülün son günü öğleden sonra, John Bayley'in "Iris: A Memoir" ve "Elegy for Iris" kitaplarından sinemaya uyarlanan, yönetmenliğini Richard Eyre'nin yaptığı, Alzheimer hastalığına yakalanan bir edebiyat profesörü yazar ve filozofun biyografisinin anlatıldığı 90 dk. süreli dram türündeki "Iris" filmi (10), ön bilgilendirmeden sonra, eğitim amacıyla hep birlikte izlenmiş, daha sonra küçük gruplarda film tartışması yapılmıştır.

### Değerlendirme

Modül değerlendirilmesi:

1. Geribildirimler
2. Ön test
3. Modül içi performanslar
4. Modül sonunda yapılan yazılı sınav göz önüne alınarak yapılmıştır.

### Geribildirimler

#### Sözel Geribildirimler

Her günün ve modülün sonunda küçük grupların sorumlu eğitmenleri tarafından öğrencilerin, o günle ve modülün geneli ile ilgili olumlu veya olumsuz düşüncelerini içeren geribildirimler sözel olarak alınmıştır.



### Öğrencilerin ve Eğitimcilerin Tüm Modül Aktivitesini Değerlendirdikleri Anket Formu

Modülün sonunda, eğitimcilerden ve öğrencilerden geribildirim formları aracılığıyla modülü değerlendirmeleri istenmiştir. Geribildirim formları, öğrencilere dersliklerde o derslikten sorumlu eğitimciler tarafından dağıtılmış doldurulan formlara isim yazmamaları istenmiş ve yine aynı eğitimciler tarafından toplanmıştır. Formlar, öğrencilerin fizik ortam, organizasyon, modülün içeriği, modül süresi, eğitici ve eğitim becerilerinin değerlendirildiği 24 kapalı uçlu, “ısınmalar”, “film, olgular, canlandırma”, “modülde işlenen konular”, “eğiticiler” ve diğer başlıklarını içeren dört açık uçlu sorudan oluşmuştur. Yine eğitimcilerle modül içeriği, ders amaç, hedef ve programları, öğrenim hedeflerine ulaşma, öğrencilerin katılımı, modüle hakimiyet, modül hazırlıklarının değerlendirilmesi, modül öncesi ve sonrası modüle katılım gönüllüğü ile ilgili toplam 33 kapalı uçlu soru, modülle ilgili önerilerin alındığı bir açık uçlu soru yönlendirilmiştir. Kapalı uçlu sorular 5:çok iyi, 4:iyi, 3:orta, 2:kötü ve 1:çok kötü olmak üzere beşli likert skalası ile değerlendirilmiştir. Alınan geribildirimler kodlanarak bilgisayara girilmiş, kapalı uçlu geribildirimlerin ortalamaları alınmıştır.

### Ön Test

Öğrencilerin modülde işlenecek konularla ilgili önceki bilgilerini değerlendirmek amacıyla ön test yapılmıştır. Ön test, “evet/ hayır” şeklinde cevaplanacak 30 sorudan oluşturulmuştur ve öğrencilerin kağıtlarına isim yazmamaları istenmiştir. Test bitiminde her soruya verilen doğru yanıt sayısı ve o soru için grup başarısı belirlenerek, grubun modül öncesi genel bilgi düzeyi hakkında fikir sahibi olunmuştur.

### Modül İçi Performans

Öğrenciler, eğitimcileri tarafından, modül süresince gösterdikleri performansa göre (ders hazırlanarak gelme, interaktif derslere katılma, eğitimciler ve arkadaşları ile uyum, bilgi düzeyleri) 20 puan üzerinden değerlendirilmişlerdir.

### Modül Sonunda Yapılan Yazılı Sınav

Modül bitiminde uygulanan yazılı sınav, fakültemiz ölçme değerlendirme kurulu tarafından değerlendirilen çoktan seçmeli 40 sorudan oluşturulmuş ve 80 puan üzerinden değerlendirilmiştir. Modül sonu başarı puanı, modül içi performans puanı ve yazılı sınav puanının toplamıyla elde edilmiştir ve ortalama 92.2±5.8 (74-100) olarak bulunmuştur.

**Tablo 1—** Katılımcıların yaş ve cinsiyete göre dağılımı

	Erkek Sayı (%)*	Kadın Sayı (%)*	Toplam Sayı (%)†
Öğrenci	96 (59.0)	67 (41.0)	163 (86.3)
Eğitmen	14 (54.0)	12 (46.0)	26 (14.7)
<b>Toplam</b>	<b>110 (58.2)</b>	<b>79 (41.8)</b>	<b>189 (100.0)</b>

\*Satır yüzdesi; †Sütun yüzdesi.

## BULGULAR

Modüle, 67’si (%41.0) kadın 96’sı (%59.0) erkek olmak üzere toplam 163 öğrenci ile 26 eğitimci katılmıştır (Tablo 1). Öğrencilerin yaş ortalaması 21.03±3.7 yıl (19-27), eğitimcilerin yaş ortalaması 40.6±4.6 yıl (33-54) olarak bulunmuştur.

Öğrencilerden alınan geribildirim formlarındaki kapalı uçlu sorulardan alınan yanıtların puan bazındaki ortalaması 3.8±0.5 olup, eğitimcilerin eğitim sırasındaki tutum ve davranışlarının, eğitimcilerin konuyu aktarmadaki becerisinin ve “Mehmet Bey’e ne oldu? (Demans)” senaryosunun en yüksek puanları, modül süresinin ve eğitim amacıyla gösterilen film ise en düşük puanları aldıkları dikkati çekmiştir (Tablo 2). Açık uçlu geribildirimlerde ise küçük gruplar halinde interaktif eğitim yönteminin öğrenme, derse katılma isteğini arttırdığı bildirilmiş olup modülün eğitim yılı sonunda uygulanması ve bir ders kurulu yerine geçmesi olumsuz olarak değerlendirilmiştir.

Eğitimcilerden alınan yanıtların puan bazındaki ortalaması 4.0±0.5 olup, gruptaki diğer eğitimcilerle uyum, “Mehmet Bey’e ne oldu? (Demans)” ve “Leyla Kırılğan nasıl kırıldı? (Osteoporoz)” senaryolarının en yüksek puanları, öğrencilerin hazırlanarak gelmesi, modül öncesi konuya hakimiyetinin sağlanması ve “Bay Bekir Songür (Beslenme)? senaryosunun en düşük puanları aldıkları dikkati çekmiştir (Tablo 2). Eğitimcilerin açık uçlu sorulara verdikleri cevaplar değerlendirildiğinde, modülün yararlılığının çoğunlukla benimsenmiş olduğu görülmüştür. Ayrıca bir sonraki yıl yapılacak modül için önerilerde bulunulmuştur. Final sınavı öncesi modül yapılmasının zamanlama olarak uygun olmadığı, “Yaşlıların sosyodemografik özellikleri ve koruyucu hizmetler” ve “Koruyucu hizmetler” konulu derslerin kısaltılabileceği ve koruyucu hizmetler senaryosuna ekler yapılabileceği (grip aşısı, prostat spesifik antijene hangi sıklıkla bakılmalı, mammografi kaç yaşına kadar uygulanmalı gibi), “İlaçların farmakokineti-



**Tablo 2—** "Yaşlı Bireye Multidisipliner Yaklaşım Modülü" öğrenci ve eğitici geribildirimleri

	Öğrenci Ortalama Puan	Eğitici Ortalama Puan
Fizik ortam	4.2	4.2
Açılış-tanışma	—	4.5
Öğrenci beklentilerinin alınması	—	3.8
Amaç-hedefler ve programlar	—	4.4
Organizasyon	3.9	4.2
Modülün süresi	2.4	4.2
Kullanılan eğitim yöntemleri	3.6	4.2
Eğitim araç-gereçlerinin etkin kullanımı	3.9	4.2
Eğiticilerin konuyu aktarmadaki becerisi	4.4	—
Eğiticilerin eğitim sırasındaki tutum ve davranışları	4.6	—
Programdaki ısınmalar	3.8	4.3
Ön test	3.8	3.8
Genel olarak belirtilen öğrenim amaçlarına ulaşılması	3.8	4.1
Grubunuzdaki diğer eğitimcilerle uyum	—	4.7
Öğrencilerin hazırlanarak gelmesi	—	3.1
Öğrencilerin tutum ve davranışları	—	4.2
Film gösterimi	3.0	4.4
<b>Amfi dersleri</b>		
1. Yaşlıların sosyodemografik özellikleri ve koruyucu hizmetler	3.5	3.6
2. Yaşlı hastada ilaçların farmakokinetiği ve ilaç etkileşimleri	3.6	3.6
3. Terminal dönemdeki birey ve aileye yaklaşım	3.9	4.0
4. Yaşlanma ile cinsel işlev ve genitouriner sistemde değişiklikler	4.3	4.3
<b>Senaryolar</b>		
1. Yaşlıların sosyodemografik özellikleri	3.8	3.7
2. Koruyucu hizmetler	3.9	3.5
3. Beslenme	3.8	3.1
4. Osteoartrit	4.0	4.6
5. Osteoporoz	4.0	4.3
6. Demans	4.3	4.6
Modül süresince kullanılan (modül öncesi-sonrası) değerlendirmeler	3.3	4.2
Modül başında belirtilen öğrenim amaçlarına ulaşılması	3.8	4.2
Modül öncesi toplantıların yeterliliği	—	3.6
Modül öncesi konuya hakimiyetin sağlanması	—	3.3
Genel olarak modülün yararlılığı	3.5	3.8
Kurs sonu değerlendirme ve kapanış	—	4.5
Modül başında gönüllük düzeyiniz	—	3.3
Modül sonunda gönüllük düzeyiniz	—	3.3

ği" başlıklı sunuma bazı bölümler eklenebileceği, "Berrak Birlir ne ödünç aldı? (Osteoartrit)" senaryosundan idrarla ilgili bölümün çıkarılarak inkontinansla ilgili yeni bir senaryo eklenebileceği belirtilmiştir.

Öğrenci ve eğitimcilerin ortak konulardaki ortalama puanları karşılaştırıldığında, en fazla farkın modül süresi (öğrenciler: 2.4; eğitimciler: 4.2 puan) ve film gösterimi (öğrenciler: 3.0; eğitimciler: 4.4 puan) ile ilgili değerlendirmelerde olduğu dikkati çekmiştir (Tablo 2). Açık uçlu değerlendirmelerine bakıldığında, öğrencilerin 52'sinin (%31.9) modül zamanlamasının kötü olduğunu, 14'ünün (%8.5) zamanlamanın kötü ve modül süresinin uzun olduğunu, 6'sının (%3.6) ise modül süresinin uzun olduğunu belirttikleri görülmüştür. Eğitimciler genel olarak modül süresi ile ilgili olumsuz görüş bildirmemişlerdir. Iris fimi ile ilgili açık uçlu geribildirimlere bakıldığında 64 (%39.5) öğrencinin filmi beğenmediği belirlenmiştir. Eğitimcilerin film ile ilgili açık uçlu geribildirimlerine bakıldığında ise filmin modüle uygun ve iyi seçilmiş bir film olduğuna dikkat çekildiği belirlenmiştir.

## TARTIŞMA

Arılan yaşam süresiyle birlikte hekimler daha fazla yaşlı bireyle karşılaşmaya başlamış ve buna paralel olarak geriatri eğitiminin gerek mezuniyet öncesi gerekse de mezuniyet sonrası programlara yerleştirilmesi ihtiyacı doğmuştur (11). Yuste Vakfı Avrupa Akademisi-Çalışma Grubu'nun Avrupa ülkelerinde geriatri eğitimine duyulan ihtiyaç ile ilgili sonuç bildirdiğinin ikincisi 28 Mayıs 2004 tarihinde sunulmuştur. Bu bildirgenin mezuniyet öncesi dönemle ilgili bölümünde, geriatri eğitiminin müfredatın bir parçası olması gerektiği, eğitimin prelinik yıllardan başlayıp mezuniyete kadar devam etmesi gerektiği, her tıp fakültesinde geriatri bilim dalının bulunması ve geriatri bilim dallarının liderliğinde öğrencilere geriatri eğitimi verilmesi gerektiği belirtilmiştir (12). Yurt dışında yapılan çalışmalarda mezuniyet öncesi dönemde verilen geriatri eğitimlerinin öğrencilerin yaşlı bireylere yaklaşım ile ilgili bilgi, beceri ve tutumlarını olumlu yönde etkiledikleri belirtilmektedir (13-17).

Ülkemizde geriatri kavramının ilk kez 1960'lı yıllara uzandığı, bu yıllarda, Prof. Dr. Şefik Kayahan'ın sonradan (1981 yılında) "Geriatri Bilim Dalı" olarak adlandırılacak "Geriatri Seksiyonu"nu kurduğu görülmektedir (18). Gelişmekte olan birçok ülkede olduğu gibi ülkemizde de geriatri bilim dalları oluşturulmaya, bilim dalı olsun ya da olmasın geriatri eğitimleri mezuniyet öncesi tıp eğitimlerinde yer al-



maya başlamıştır. Fakültemizde henüz geriatri bilim dalı bulunmamakla birlikte, yaklaşık üç yıl önce, fakülte dekanlığının öncülüğünde toplanan 36 öğretim üyesi mezuniyet öncesi dönemde yaşlı bireylere yönelik eğitim verilmesinin gerekliliğine ve farklı anabilim dallarından oluşan multidisipliner bir grubun oluşturulmasına karar vermiş ve gönüllü olarak seçilen 9 öğretim üyesi bu konu üzerinde çalışmaya başlamıştır. Bu çalışmaların sonucunda fakültemizde ilk kez beş günü kapsayan YBMYM uygulanmıştır. Ülkemizde geriatri bilim dalı bulunmayan fakültelerin mezuniyet öncesi geriatri eğitimlerine bakıldığında, 19 Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde 3. sınıf öğrencilerine “Yaşlı Bloğu” uygulamasının yapıldığı görülmüştür (19). Bu eğitim 4 haftalık bir süreyi kapsamakta, 15 ayrı anabilim dalından öğretim görevlilerinin katıldığı multidisipliner bir komite tarafından uygulanmaktadır. “Yaşlı Bloğu”: (1) Ürogenital sistem, göz, kulak burun boğaz hastalıkları, akciğer hastalıkları, (2) kadın doğum hastalıkları, kas iskelet sistemi, beslenme, (3) kardiovasküler sistem ve gastroenteroloji, (4) nefroloji ve nöroloji olmak üzere senaryolu 4 probleme dayalı öğrenim oturumu yanı sıra genetik, endokrinoloji, immunoloji, halk sağlığı, etik, psikiyatri ve farmakoloji konularını içeren dersler, yaşlı bireylerle görüşme teknikleri ve iletişim becerilerini içermektedir. “Yaşlı Bloğu” uygulaması, multidisipliner olması, 3. sınıf öğrencilerine uygulanması, eğitim sonunda sınav yapılması gibi pek çok yönüyle bizim modülümüz ile örtüşmektedir. Ancak bizim uygulama süremiz daha kısadır ve bu kısa sürede öğrencilerin birinci basamakta daha sık karşılaşabilecekleri temel konular verilmiştir. Farklı olarak YBMYM’nde konuyla ilişkili olarak öğrencilere film (Iris) izlettirilmiş ve ardından film tartışması yapılmıştır. “Yaşlı Bloğu” uygulamasının sonunda çoktan seçmeli yazılı sınav ve yapılandırılmış sözlü sınav olmak üzere iki değerlendirme yapılarak öğrencilerin yeterliliği ölçülmüştür. Yazılı sınavdan öğrencilerin % 97’si, sözlü sınavdan ise % 100’ü geçmiştir. Bizim uygulamamızda ise modül başarısı, modül sonunda yapılan ve 80 üzerinden değerlendirilen çoktan seçmeli yazılı sınav puanı yanı sıra 20 puan üzerinden değerlendirilen modül içi performans puanının toplamından oluşmuştur ve öğrencilerin tamamı başarılı olmuştur. “Yaşlı Bloğu” uygulamasında, öğrenci ve öğretmenlerden uygulamaya ait geribildirimler alınıp alınmadığına dair bir bilgiye rastlanmamıştır.

Üniversitede uygulanan modülün geribildirimlerine bakıldığında hem öğrenci hem de öğretmenlerin modülün yararlılığı konusunda fikir birliği içinde oldukları belirlenmiş ancak modül zamanlaması ve film hakkında öğrenci ve öğretmen görüşleri arasında farklılık olduğu görülmüştür.

Modül zamanlaması hakkında öğrenci ve öğretmen görüşleri arasındaki farkın modülün ders yılı sonunda yapılmış olmasından kaynaklandığı belirlenmiştir Film hakkında öğrenci ve öğretmen görüşleri arasındaki farkın ise, filmin biyografik ve dram türünde olmasının getirdiği monotonluk, gruplar arasındaki entelektüel düzey ve yaş farkı gibi nedenlerden kaynaklanabileceği düşünülmüştür.

Modülün eğitim yılı sonunda uygulanması ve bir ders kurulu yerine geçen bir sınavla değerlendirilmesi modül verimini ve memnuniyetini etkileyen en önemli iki faktör olarak belirlenmiştir. Bu nedenle, modülün gelecek yıl bir ders kurulu içerisine alınmasına ve modülün içerisinde yapılacak değerlendirmelerle birlikte o ders kurulu sonunda yapılan sınav içerisinde değerlendirilmesine karar verilmiştir. Ayrıca, makalemizin sonuçlar bölümünde açıkladığımız geribildirimler ışığında modül içeriğinin tekrar gözden geçirilmesi, bazı sunumların kısaltılması bazılarına ise eklemeler yapılarak zenginleştirilmesi düşünülmektedir.

Fakültemizde ilk kez uygulanan, dinamik ve sürekli geliştirilebilir bir yapıya sahip olan bu modülün, her yıl alınacak geribildirimler ışığında geliştirilmesinin yarının hekimleri olarak yetiştirdiğimiz öğrencilerimizin, yaşlı bireylere yaklaşımlarını olumlu yönde etkileyeceği açıktır.

## KAYNAKLAR

1. Gökçe-Kutsal Y. Yaşlanan dünya ve yaşlanan insan. [http://www.geriatri.org.tr/pdfler/saglikli\\_yaslanma2005/S\\_Y\\_2005\\_01.pdf](http://www.geriatri.org.tr/pdfler/saglikli_yaslanma2005/S_Y_2005_01.pdf). Erişim tarihi: Temmuz 2007.
2. Konak A, Çiğdem Y. Yaşlılık olgusu. Sivas huzurevi örneği. Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi 2005;29:23-63.
3. World Health Organization .10 facts on ageing and the life course. <http://www.who.int/features/factfiles/ageing/en/index.html>. Erişim tarihi: Ekim 2007.
4. Akgün S, Bakar C, Budakoğlu İI. Dünya’da ve Türkiye’de yaşlı nüfus eğilimi, sorunları ve iyileştirme önerileri. Türk Geriatri Dergisi 2004; 7 (2): 105-110.
5. Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırmaları TNSA (2003). Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etüdüleri Enstitüsü. <http://www.hips.hacettepe.edu.tr/tnsa2003/index.htm> Erişim tarihi: Temmuz 2007.
6. Dişçigil G, Tekin N. Aile Hekimleri için Geriatri El Kitabı. Adnan Menderes Üniversitesi Yayınları No:24, Aydın, 2007;1-6.



7. World Health Organization. Teaching Geriatrics in Medical Education (TeGeMe)-A Study. <http://www.who.int/ageing/projects/tegeme/en/index.html>. Erişim tarihi: Ekim 2007.
8. World Health Organization. 10 facts on ageing and the life course. Fact 7. [http://www.who.int/features/factfiles/ageing/ageing\\_facts/en/index7.html](http://www.who.int/features/factfiles/ageing/ageing_facts/en/index7.html). Erişim tarihi: Ekim 2007.
9. World Health Organization and International Federation of Medical Students' Associations. Global survey on geriatrics in the medical curriculum. [http://www.who.int/ageing/projects/en/alc\\_global\\_survey\\_tegeme.pdf](http://www.who.int/ageing/projects/en/alc_global_survey_tegeme.pdf). Erişim tarihi: Ekim 2007.
10. İris. Erişim adresi: <http://www.intersinema.com/iris-filmi/> Erişim tarihi: 16.07.2007.
11. Aydın ZD. Yaşlanan dünya ve geriatri eğitimi. *Türk Geriatri Dergisi* 1999; 2 (4): 179-187.
12. Conclusions of the European Academy of Yuste Foundation working party on the need for education in Geriatrics in Europe. 28 th of May, 2004. [http://www.fundacionyuste.org/documentos\\_faey/Declaraci%F3n%20Yuste%20Geri-atr%EDa%202004%20F.pdf](http://www.fundacionyuste.org/documentos_faey/Declaraci%F3n%20Yuste%20Geri-atr%EDa%202004%20F.pdf). Erişim tarihi: Ekim 2007.
13. Warren DL, Painter A, Rudisill J. Effects of geriatric education on the attitudes of medical students. *J Am Geriatr Soc.* 1983;31(7):435-8.
14. Swagerty D Jr, Studenski S, Laird R, Rigler S. A case-oriented web-based curriculum in geriatrics for third-year medical students. *J Am Geriatr Soc.* 2000;48(11):1507-12.
15. Duque G, Gold S, Bergman H. Early clinical exposure to geriatric medicine in second-year medical school students—the McGill experience. *J Am Geriatr Soc.* 2003;51(4):544-8.
16. Roscoe LA, Schonwetter RS, Wallach PM. Advancing geriatrics education: evaluation of a new curricular initiative. *Teach Learn Med.* 2005;17(4):355-62.
17. Varkey P, Chutka DS, Lesnick TG. The Aging Game: improving medical students' attitudes toward caring for the elderly. *J Am Med Dir Assoc.* 2006;7(4):224-9.
18. Hatemi H. Geriatriinin Türkiye'deki ilklerinden Prof. Dr. Şefik Kayahan. *Türk Geriatri Dergisi* 1998;1 (1): 43.
19. Karadenizli D, Tander B, Sarıkaya S. How to create a geriatric medicine block in a university without a geriatrics department. *Medical Education* 2007;41:426-429.